

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítónak egy évre 8 kor.) Egyes szám ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felolós szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

Az új veszprémi püspök kinevezése.

Korábban megírtuk, hogy az egyházmegyének új püspöke Rott Nándor dr. esztergomi praelatus-kanonok lesz. A háborús viszonyok miatt a hivatalos kinevezés közzététele eddig késett. A Budapesti Közlöny f. hó 10-iki számában a következőkben közli a miniszter ellenjegyzésével megjelent s már május 16-án kelt királyi kinevezést.

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. Rott Nándor, pápai praelátust, esztergomi főszékesegyházi kanonokot és a budapesti központi papnevelő-intézet kormányzóját veszprémi püspökké kinevezem.

Hadszintér, 1917. évi május hó 16-án.

KÁROLY s. k.

Jankovich Béla s. k.

Ez a legfelsőbb királyi kéziratról szóló közlés a veszprémi püspöki szék tényleges betöltését jelenti. Városunkban a hivatalos híradás az őszinte s osztatlan öröm érzését keltette, melynek a helyi sajtó is meleg bensőséggel adott kifejezést.

Új püspökünk régi magyar családból született 1869. december 23-án. Középiskolai tanulmányait részben a budapesti kegyesrendi főgimnáziumban, részben az esztergomi bencés főgimnáziumban végezte. A teológiát és a filozófiát a római egyetemen hallgatta. Ugyanott avatták előbb a filozófia, majd a teológia doktorává s ugyan- csak Rómában szentelték pappá 1896. okt. 28-án. Az 1897/98. tanévtől kezdve az esztergomi papnevelő intézetben működött, mint tanulmányi felügyelő és teológiai tanár öt éven keresztül. 1902-ben cs. és kir. udvari káplán s a sz. Agostonról nevezett bécsi felsőbb papnevelő intézet lelkiigazgatója lett s ezen minőségében 1904-ben Ó Szentsege titkos kamarásává nevezte ki. 1908-ban esztergomi praelátus-kanonokká, 1911. év novemberében pedig a budapesti központi papnevelő intézet kormányzójává nevezték ki. A bibornok hercegprímás bizalmából 1914-ben budapesti érseki főfelügyelő lett. Tagja ezenkívül a jeruzsálemi osztrák-magyar zarándokház gondnokságának, igazgatója a keresztény szeretet országos gyermekvédő művének, tagja az esztergomi „Vigilantia-bizottság”-nak, megalapítója és vezetője a „Katholikus Karitászt”-nak s ezzel kapcsolatban igen sok háborús karitatív mozgalomnak és egyesületnek.

A cenzura.

(-a.) Fehér ablakos újságoldalak fekete betű nélkül is beszédesen hirdették, hogy a gondolatnak, az írásnak nincs korlátatlan szabadsága. A nemzet sorsát hordozó hadi érdekek követelték, hogy ne jusson minden esemény, hír a nagy nyilvánosság elé. Nagy vonásokban, alapelvekben meg is jelölte a cenzurás rendelet, hogy mely események, hírek mellé állítja a tilalomfát.

Az irányelveket, a rendelet hazafias célzatát azonban, sajnos, sok háborús ügyet s közellátást intéző hivatalban félremagyarázták. Mindenütt, ahol a rendelet végrehajtása bölcsen mérlegelő, széles látókörben mozgó hatóság ügykörébe jutott, a sajtó zavartalan békében szolgálhatta a közügyet. Minden ilyen hely egy-egy szellemi magaslat volt, amely messzire ragyogott, mert fénykörbe vonta a nagy közönség megelégedettsége, a hatóság okos, hasznos irányításába vetett teljes bizalma.

Elég cenzura volt ily helyeken magának a sajtónak jobb belátása, fegyelmezett ítélőképessége, amely minden basáskodó cenzor nélkül is megsugta a tollnak, hogy mely határig szabad eljutnia a közérdek kritikai védelmének a hadi és egyéb országos nagy érdekek kára nélkül.

Amde a széles látóhatárt nemcsak a természetben, hanem a szellemi életben is korlátok szűkíthetik. Leggátolabb akadály a csillogó tisztánlátásnak a paragrafusrágás, vagyis hiánya az átfogó képességnek, mely a betűt s a gyakorlati életet, a követelést s a parancsoló szükségletet mindig együttes vonatkozásban látja. Okos, bölcs vezetések nemcsak az az alapelve, hogy quid juris?... hanem az is, hogy quid consilii?... quid prudentiae?... mert a jogszerűség vizsgál-

Panagia elejson.

Jonnart, helyesebben: Monsieur Jonnart, a francia szenátus tagja, polgári életében pedig műnicipiógyáros és az északamerikai Bethlehem Steel-Company európai vezérigazgatója, fölvetve aranyrojtos frakkját és megjelent Monsieur Poincarénál, a francia köztársaság elnökénél s jelentette, hogy mint kinevezett főbiztos rendet teremtett Görögországban.

Mert az Antánt a kis nemzetek szabadságáért küzd, bele nem avatkozik idegen népek belügyeibe és protektora az elnyomottaknak. Tehát, hogy ezen nemes és humanus elveknek eleget tegyen s a hellén szabadságot megvédje, elkergette Konstantinoszt, az állhatatost és hadat üzenetelt Venizelosz urala a demokrácia ellenségeinek: nekünk és Németországnak. Ezt a dicsőséges feladatot nem is bízhatták volna méltóbb férfira, mint Jonnart urra, az amerikai acéltörzst vezérigazgatóra, aki feladatát fényesen megoldotta.

Egy kis bátorság, egy kis fenyegetés, amerikai pénz és angol blokádnak s — Görögország újra szabad volt. A békeszerető bazileuszi elitoloncolták és a hellének örömteljesen mennek most a szaloniki vágóhídra: Anglia érdekében.

Az Antánt történelmének komoly tudós meg nem írhatja, ezt a munkát rá kell bízni valami humoristára vagy cirkuszi dummer Augustzra, mert különben sohasem lesz fogalmunk az angol-amerikai demokráciáról, amely mellé Poincaré és Ribot hányták a cigánykereket, Kerenszky és társai pedig az olasz bohóckirályal egyetemben a stilszerű kísérettel szolgáltatták. Hogy mindehhez mit szól majd a világtörténelem és különösen a hellén nemzet, azzal vajmi keveset törődik Lloyd George

ur és Wilson elnöknek sem okoz az ilyesféle bagatelügy lelkiismereti furdalást, hisz ország-világ tudja, hogy John Bull és Uncle Sam a kis nemzetek fölzsabadításáért harcolnak.

Mindezt pedig nem én találtam ki, hanem egy vezércikk keretében megírta a *Hellasz* című athéni lap, amelyet szókimondásáért Venizelosz ur a szabadság szent nevében nyomban beszünttetett, szerkesztőjét, kiadóját és munkatársait pedig börtönbe hurcoltatta. Mert Görögországban néhány napja már demokratikus uralom van, hála érte Franciaországnak.

Konstantin király a hellének legnépszerűbb uralkodója volt, akit népe rajongásig szeretett. S még ma is minden kunyhóban, minden kastélyban, gyertyát égének a szentképek előtt, hogy a szeretett király minél előbb visszatérjen.

A görög nép pásztor és vadász, amely a politikával nem igen törődik. Harcias és vadász, s királyának óriási népszerűsége épen a balkáni háborúban elért harci sikereiből magyarázható. A király jóformán százezre minden egyes lakóját ismeri. Bejárt az utolsó hegyipásztor kunyhójába is, ha segíteni, vigasztalni kellett a szegényeket. A nép kilencven százaléka Konstantin híve, a hadsereg tagjai néhány Párisban nevelkedett vezérkari és tengerésztiszt kivételével, akik venizelisták, az utolsó lehetőségekig szintén a király hívei. Akik az Antánt észközei voltak, azok a városi szellemi proletáriátusból kerültek elő. Nagyvárosi naplopók, letrött egzisztenciák, tengerparti teherhordók és zil-lótt levantei diákok azok, akik a köztársaság mellett agáltak. A görög paraszt úgyvanis éhezik és fél, csakhogy fia egyetemet végezzen: kalugyer, pap, katonatiszt vagy államhivatalnok, orvos és mérnök lehessen. Ezek külföldön tanulnak s ott szívják magukba a radikális-forradalmi eszméket,

amelyek azonnal lángra lobbannak, mihelyest nem jut a diploma mellé államhivatal. Görögország kis állam, kevés a hivatala s az államkassza üres, tehát hálás talaj Angliának, hogy pénzzel dolgozzon. A tengerparti városokban sok a levantinus és a kisázsiai görög, akik az Oriens népeinek szeméjét képezik s ezek a forradalmi elemek állandó rekrutái. Konstantin király vasakarátán és tapintatán minden armány megtörtött. Anglia fenyegetésekkel nem ért célt, tehát előbb méreghez és gyilkokhoz nyúlt, midőn ez nem segített, erőszakkal elfogták és elkergették a hellének törvényes, nemzeti uralkodóját.

Konstantin király visszatartotta néptől a világháború szenvedéseiben való részvételtől, a szabadságszerető Venizelosz a vágóhídra viszi nemzetét. Ime az ellentét monarchia és köztársaság között, iskolapélda gyanánt oda kell tartani minden nép elé.

Ha a görög királyt nem ideális okok vezetik, hanem ő a háború elején, a gallipoli angol vereség után hadseregével megakadályozza a szaloniki partraszállást, az Antánthadsereg megsemmisült volna, a világháború elérte végét s az emberiség rég a béke áldásait élvezte. Ezt a pillanatot elmulasztotta a hellének király s ez volt sorsának tragikum. Mert Angliának a becsület nem imponál, csakis a nyers erőszak. Észrevették, hogy Konstantin a békét akarja s ezért erőszakhoz nyúlt. Venizeloszban, a görög nemzet árulójában és hőhéraiban kész eszközt találtak, akinek piszkos üzemei megbontották a nemzet egységét s aki Szalonikiból uszított a felkent király ellen és fedezte Sarraill tábornok minden mozdulatát. Az a Venizelosz izent hadat Németországnak és Bulgáriának, aki ötmillió dinárért hajlandó volt Kavallát és Szalonikit a bulgároknak eladni.

lása az okosság tanácsa nélkül magát az igazságot, a jogrend igazságos érvényesítését, az államélet zavartalanágát biztosító törvénykezést terelheti hamis vágányokra.

Belátó, mérlegelő okosság nélkül sok egyént tulfut a hivatalos hatalom s a buzgalmat, az alkotóképesség hiányát, a teljes hozzáértést fölfuji arroganciával, a munkaidőt eltrécselő kényelemszeretetet pózoló nagyképűséggel leplezi. Leginkább kicsiny helyek nagyságai az illetők, ahol az emberek ámulva kérdezik, hogy mikor szélesbül ki föltűnik a szellemi látóhatár, mikor nő náluk szárnya a hivatottságnak, mely a lüktető, az élni, haladni akaró életet a szűkös, élettelen sablonok korlátai közül kimozdítja s munkára, fejlődésre készen és képesen elbéli állítja az új idők színpompás perspektívájának.

Ilyen helyeken a fontoskodás rajta ült az okosságon, a hatalomvágy békába verte a dolgok igazát, lényegét vizsgáló megfontolást s a hivatalos hatalom bölcsen gondolt minden intézkedést, azt is, amellyel akár-hányszor az igazság mellé ütött. Az új cenzurarendelet megdöbbenést okozott ezekben a hivatalokban. Mert azzal, hogy az előzetes cenzurára kötelezett lapokat ez alul földolja s csakis az önkéntes bemutatást kívánja meg, utját vágja a hatalommal való visszaélésnek, utját vágja annak, hogy helyi kiskirályok az éppen nem országos, hanem kényelmi szempont miatt nem tetsző újsághírek miatt a hírlapokat előzetes cenzura kötelezettségével fenyegetessék meg.

Az új rendelet kizárólag a *hadviselés* érdekeit s az *országos közélet* kérdéseit tekinti olyan korlátnak, amely a sajtóközlemények teljes szabadságát befolyásolhatja. Csakis ez a tárgykör kíván önkéntes, előzetes bemutatást. A közéletre *országos* kérdései közé azonban semmi esetre sem tartozhatnak a vidéknek aprólékos, kicsiny dolgai. Nem tartozhat bele a hatósági köz-

ellátás hiányainak, tehetetlenségeinek, esetleges visszaéléseinek jogos, szükséges bírálata. Nem tartozhat bele pl. olyan közéleti mezési dolgok közzététele sem, amelyekről már országos lapok sokkal előbb írtak.

Komolyan hisszük, hogy az új cenzurarendelet eloszlatja az elméken ülő ködöt, előmozdítja a tisztán látást s megtorpanítja a boszura ugró hatalmi vágyat. S amint-hogy a sajtó is tisztelttel alkalmazkodik a kivételes idők kivételes viszonyaihoz s követeléseivel, a hivatalos egyénektől is elvárható, hogy a sajtóközlemények bírálgatásában is nem a hivataloknak, nem az egyeseknek, hanem a nagyközönségnek érdekeit s a szabad sajtó nagy és szép hivatásának önzetlenségét s nemes céljait vizsgálják.

HIVATALOS RÉSZ.

Halálozás. Perényi Lajos veszpremi káplán f. évi július hó 7-én életének 31-ik, áldozópapságának 9-ik évében az Urban elhunyt. R. i. p.

Dispositio. Radovics László volt karádi káplán Márkóra helyeztetett.

Pályázat. A takcsei-róm. kath. iskoláskék a megüresült kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jövedelme: 2 szobás lakás, konyha, kamra, hálókert, 2 öl kemény felvágott tűzifa, földbirtok és párbérnek háboru előtti átszámított értéke 798 K a többi államsegély. Pályázhatnak okfelelves tanítók és tanítónők. Határidő július 31-ig. Kérvények benyújtandók Török Árpád pleb. isk. székéi elnök címére Vaszár, Veszprém m.

Pályázat. A somogyberzenczei-róm. kath. fiúiskolánál a hadbavonult tanító visszatérteig 800 korona állam- és 600 korona háborússegély, egy szobából álló lakás, fűtés és tisztogatás mellett, a tanítói állás szeptember elején betöltendő. Tanítónők is pályázhatnak.

Veszpremi megyeházmegyei r. kath. tanítók ruha-beszerzési segélyének kiutalása.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur az 1917. évi 1870. M. E. számú rendelet alapján a veszpremi egyházmegyei elemi iskolai tanítók részére 500—500 korona ruházat beszerzési segélyt utalt ki a következő adóhivataloknál:

A lengyeltóti adóhivatalnál 1917. évi 76325. sz. a. Farkas János balatonszei, Kétszery János, Csősz Ferenc balatonszemesi, Bőröz János, Pozsák Ferenc, Szalavári Rezső buzssák, Török Pál, Baán Mária fonyódi, Bodosi Antal, Deckert Mária, Seideman Mária gamási, Kosaras József gamási, Gönczy Adrienne gyügyi, Rác Mihály bendekepusztai, Hajdu János kisberényi, Serégyes György látrányi, Hahner József lengyeltóti, Peczer Ignác orдай, Horváth Pál, Hufiart János osztapáni, Nagy József, Ujváry Gabriella, Ruttner György öreglaki, Molnár György pamuki, Csorna Mihály tótygyugi, Hasprai Károly, Dörner Gyula somogyvámosi, Gondócs Ferenc, Gzadagh Mária, Csikás István, Györkös János, Reidinger Erzsébet somogyvári, Fábán Gergely, Fábán Erzsébet táskai tanítók részére.

A tabi adóhivatalnál 1917. évi 76327. sz. a. Varga József, Hegedűs Sándor ádándi, Tihanyi István, Pisl Erzsébet, Tihanyiné Varga Alojzia balatonendréd, Leskovicz Béla bálványosi, Sövény Gábor kapolyi, Hopp József, Lovas Károly, Tomanek Gizella, Tomanek Gabriella karádi, Sipos Antal kereki, Szigeti József, Habján István koppanymegyeri, Pánovics József köröshegyi, Derválts István köcsel, Schmidt István, Dombó József nágóczi, Walz János nagyberényi, Békefi József nagycsepelyi, Anyos Ferenc németegresi, Bodosi Antal nyimi, Stark Mihály pusztaszemesi, Szily Károly, Puska Margit ságvári, Mally György szárszói, Horváth Ferenc szőládi, Mácsik Lajos, Bertalan Margit, Sárdi Pál tabi, Fehér Lajos teleki, Mihálovich Polikárp városhidvégi, Fork József, Forkné Ispánovics Mária zalai, Tóth András, Varga Kálmán zamárdi, Frisch Jakab, Weninger Margit zicsi elemi isk. tanítók részére.

Az igali adóhivatalnál 1917. évi 76323. sz. a. Kis Pál, Frey Nándor, Szmodics Irén andocsi, Kovács János attalai, Varga Mihály bússúti, Szántó Kálmán csomai, Molnár Margit fiadi, Nagy Péter fonói, Varga Ferenc, Szabó Gyula geszti, Rác Ferenc, Varga Győző, Bucsi Ignác göllei, Gubián András, Magyar László, Urbányi Etel igali, Felber Béla kaposzlai, Kokas Elemér kárai, Hosszu Lajos, Unger Teréz, Fél József kisbárapáti, Szmodics László kisgyaláni, Kien-csar Béla, Valz Sándor mernyei, Eckert Gyula, Szakts Irén miklósi, Szabó Béla patalemi, Pinter József polányi, Papszt Kálmán, Kolcsovsky István ráksi, Dobry Gyula, Brunner István somogyacsi, Torma Lajos szabadi, Harka Ferenc szentgálóskéri, Felber Béla, Pohlmliner János, Banyai Kálmán somogyzili, Busch Lajos szorosadi, Zimmermann Sándor, Zind József, Busch Emilia törökkoppányi, Puska Károly zimányi elemi isk. tanítók részére.

A mai Bukarest. Románia fővárosában már nem is lehet érezni azt, hogy meghódított területen fekszik. A román nyelv, akárcsak a békeben, megőrizte minden jogát és csak az a változás, hogy a rendeletek német nyelven is nyil-

De a francia pénzvilág és az angol kereskedelem nem válogat az eszközökben, ha piszkos céljait el akarja érni. Konstantin király ideiglenesen elvesztette trónját, mert hisz hellén népe vissza fogja hívni a bazileuszt, akinél királyt egy nép jobban nem szeretett. Venizelosz csak akasztófával és szurronyal tudja fenntartani hatalmát, azt a szolgai demokráta uralmat, amelyre egy szabad uralkodó kapható nem volt.

Amióta az athéni metropolita nyíltan kiátkozta Venizeloszt, azóta a görög nép, mint a belpoklostól, úgy húzódik tőle. Csakis addig uralkodhatik, amíg a görög népet angol és francia hajóágyuk féken tartják.

Hiába hivatkoznak a venizelisták a görög nép egységes akarataira, mert az csak az angol-amerikai pénzen fenntartott görög lapokban van meg. Az az egység még a szaloniki külön birodalomban sem volt meg, hisz csak vissza kell emlékezni, hogy milyen testőrség védte Monsieur Venizeloszt, a nép szeretete elől. Vezérkari főnökét a szaloniki színház előtt a királyhű nép kiragadta a csendőrök kezei közül és agyonverte, amikor a király lemondását nyilvánosságra hozták. Ennek a Szimferopoulosz kapitánynak az esetéről bölcsen hallgat az antantbarát görög újsághad.

Midőn Venizelosz első miniszterelnöksége elbukott és az áruló elhagyta Athént, két ezred katonának és gépfegyvereknek kellett a rendet fenntartani, nehogy a népdüh-darabokra tépje nemzete hóhérait. Az anti-venizelista mozgalom oly erős lett, hogy az olasz, angol és francia követnek aznap este az athéni nemzeti színházból menekülnie kellett. Ugyanis az történt, hogy a görögök csaló-gánya: Katapouk Artemisz kisasszony a nyílt színen a görög himnuszt kezdte énekelni, majd csuf-dalokat az antántra és Venizeloszra; no hiszen több sem kellett a nézőközönségnek, neki esett a diplomáciai páholyoknak s a követeknek menekülniök kellett. A közönség a királyt és Görög-országot éllette, majd felálta énekelte a *Wacht*

am Rheint, a német himnuszt. Ilyen népszerű Venizelosz.

Rövidesen rá riasztó hírek érkeztek Görög-országból: Konstantin király halálos beteg! a vész-hír elhatolt az utolsó thesszáliai parasztkunyhóba is, de senki elhinni nem akarta. Mint az orkán vonult végig az egész országon a kiáltás: „A király, gyilkos merénylet áldozata! Venizelosz a merénylet, halál az árulóra!” Nem használt se bul-letin, se hivatalos szépitgetés, a nép megsejtette a valót. A venizelisták elmenekültek Athénből s a francia, angol és olasz alattvalók hetekig nem mutatkozhattak az utcán. A hellén nép százezrével özönlött a fővárosba s elepte az Akropolisz környékét. Egy lelkes pelaponesusi paraszt tüzenő- ezred magával zárandokolt Athénbe.

A király állapota napról-napra rosszabbodott s a válság közeledett. Az ökümeniai patriarkátus a világ összes görög templomaiban imákat rendelt el, az athos-hegyi szent kalugyerek állandó vigiliát tartottak s a nép a királyi vár körül, he- teken át szabad ég alatt tanyázva, imádkozott s örökönt várta az orvosi jelentéseket. Venizelosz athéni házat epiruszi pástörök lerombolták s csak a nagy katonai kirendeltség tudta az antanthatalmak követési épületét megvédeni.

Hatalmas, orkászzerű faj szor riasztotta föl Athént éjjeli álmából, midőn az udvari orvos a királyi kastély erkélyéről jelentette, hogy Konsz-tantinosz Bazileusz haldoklik. A nép és katonaság a földre borult és jajveszékelve zugta: „Kyrie eleyson! Kyrie eleyson!” A metropolita az ös- zes papság élén a kastély elé vonult s a néppel együtt imádkozta: „Patér hémon en toisz uranoisz...” Aztán áldását adta a haldokló királyra.

A tömeg bebocsátást követelt, hogy még egyszer láthassa haldokló királyát. De a katonaság visszatartotta. Ekkor egy parasztképzésű el-kiáltotta magát: „Hozzátok el Tinosz-szigetéről a csodátévő Panagiót (Madonnát), az megsegíti a hellén népet. A királynak nem szabad meghalnia,

Kyrie eleyson!” Kyrie eleyson, panagia eley- szon”, harsogták utána a nép százezrei.

A metropolita és Gariosz ellentengernagy megfelelő egyházi s világi diszkiszerelt egy tor- pedórombolón elindultak a Tinosz szigetén lévő Hagiosz-Orosz-on (szent hegyen) épült baziliká- hoz, ahol Görögország nemzeti védtségjé: a csodá- tévő Panagiót, amely állítólag János evangélista műve, őrzik. Másnap este megérkezett a szent- kép és hatalmas processzió kísérte a Pireusz-ból az Akropoliszba. A Panagiót bevitték Konstantin király betegágyához. Ezalatt a nép újra a földre borult s hangosan imádkozta: „Kyrie eleyson!”

Konstantin tulesett a krízisen és hajnalbaan udvari heroldok közölték a néppel, hogy a király jobban lett s felgyógyulásához van már remény.

„Panagia segített, Panagia megmentette a királyt és Hellászt!” szájról-szájra röppent az örömhír és a néptömeg halásan széjjel oszlott. Néhány hét múlva Konstantin király felgyógyult s egy csapatszemlén meg is jelent. Ünnepi istentisz- teleteken adtak hálát a Panagiónak a hellének.

Attól a naptól kezdve Konstantin király nem- zeti szentté vált a hellének előtt, hisz a Madonna csodája mentette meg népe számára a haláltól. Nem hiába védte a tinoszi Madonna Görög- országnak, továbbra is védeni fogja királyostól: Venizelosz és az antant ellen. A hűd görög nép ma is csak Konstantinért imádkozik s Venizelosz minden drákói szabályai ellenére is ki fog tartani mellette. A görög papokat és szerzeteseket, az athéni érseket együtt börtönbe hurcolták, mert a templomokban nem hajlandók Venizeloszért imá- dkozni, hanem csakis Konstantin királyért, akit nyers erőszak választott el népetől és országától.

A görög nép nem hiába remél, vár, szenved, vár és imádkozza: „Kyrie eleyson, Panagia eley- szon!” A tinoszi Madonnát védi Hellászt és má- sodszor is csodát fog tenni, amikor vissza fogja hozni országába törvényes uralkodóját: Konstantin. *Panagia eleyson! Dr. László Zoltán.*

vánosságra kerülnek. A magyar nyelv, sajnos, hivatalos formában nem szerepel, ellenben mindent hallható, mert nagyon sok a magyar katona.

Az oláhok ma már tisztában vannak azzal, hogy mibe vitte őket bele az antant és teljes nyíltsággal beszélnek azok az oláh politikusok és magánemberek, akik kezdetül fogva hangoztatták, hogy Romániának a monarchia mellett van a helye. Bukarest soha sem volt olcsó város. A legszükségesebb élelmzési cikkek valamennyi hadviselő ország fővárossal szemközt itt a legolcsóbbak.

A termszék igen jó. A földmunkák szabályszerű irányítását a mos szervezett földmívelési kamara végzi. Ma már kétséget nem tűrően kiderült, hogy Oroszországot egyáltalán nem érdekli Románia sorsa. — Egész Bukarestben tárgyalják a román különbéke eshetőségét. Románia helyreállítását biztosra veszik. A hangulat bizakodó és nyoma sincs a hódító iránt való gyűlöletnek.

A közigazgatási bizottság ülése.

Veszprémvármegye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én tartotta havi rendes ülését. A felolvasott jelentések a vármegye közállapotairól az alábbi képet nyújtják:

Közutak.

Az állami- és törvényhatósági közutakra előirányzott folyó évi kavicsnak termelése a kijelölt bányákban folyamatban van. — A katonai kincstár által lefoglalt, de időközben a zár alól föloldott portland cementtel épül a hajmáskéri vasúti állomás közelében levő állami uti vasbeton műtárgy. — Az államépítészeti hivatal vezetője részt vett a nagyvásonyi malom építési engedélyének helyszíni tárgyalásán, megsemmisítette Töpler Károly nagybíró által kérelmezett utatöréseket a helyszínen és ezekre vonatkozó javaslatát megtette. — Az állami utakról az uti személyzet 14 napi aratási engedélyt kapott.

Adóügy.

A folyó évi egyenesadók kivetése még folyamatban van. Az engedélyezett gyógyfürdőknél, valamint a nyaraló- és fürdővendégek által tömegesen látogatott nyaralótelepeken a jövő évi házaadókivetési előmunkálatok megindítása iránt a pénzügyigazgatóság a megfelelő rendeletet kiadta. — A f. évi június hónapban adófizetési halasztást nem adtak. — Behajthatatlanság és elemi kár folytán törles nem fordult elő. Ideiglenes házaadókivetést sem kapott senki.

Közegészségügy.

A vármegye területén a közegészségügyi viszonyok általában kielégítőek voltak, amennyiben az általánosan megbetegedettek száma kisebb volt mint az előző hónapokban. A bejelentett betegségek túlnyomó része az emésztő szervek betegsége volt, különösen gyomor és bélihurut, főként a gyermekeknél. Ennek oka a hiányos és rossz táplálkozásban található meg. Fertőző betegség járványosan nem lépett fel. — Szőrványos esetek voltak: hasihasagymáz 7, difteritisz 9, trachoma 5, fültümirigylob 4, kanyaró 17. — A köztisztasági állapotok is elég kielégítőek voltak. — A mezőkomáromi gyógyszerüzart, mivel a régi gyógyszerész által megnevezett helyettes sem volt ott, hivatalosan bezárták s a továbbiakra nézve jelentést tettek az alispánnak, illetve belügyminiszternek. — A vármegye területén levő kórházakban semmi panasz nem fordult elő. Különösen nagy volt a betegek száma a veszprémi kórházban, melynek orvosai megcsappant létszámuk folytán is nagy, elismerésre méltó munkásságot fejtettek ki.

Mezőgazdaság.

A már tíz hét óta tartó szárazságot csak egy-két helyen enyhítette némiképp időközönként egy-két milliméteres eső. Az ősziek jobban bírták a szokatlan időjárást. A búzából és rozsából az eddigi becslés szerint gyenge közepes termésre lehet számítani. — A kései burgonyánál egy jó eső és későbbi kedvező időjárás sokat használhat. A mesterséges takarmányosok és rétek az első kaszálások jó minőségű termést adtak, ami a mennyiségéről kevesebb mondható. A takarmányhiány miatt sok gazda eladja a jószágát, ami az állatok esetét vonta maga után. Ennek ellenére a husárak aránylag jelentéktelenül szálltak alá.

Állategészségügy.

A határozatos háziállatok egészségi állapota június hónapban kedvező volt. Ragados állati betegséget a vármegyének csak két járásában állapítottak meg.

Veszprém városban ebveszettség, Menckshely közszéiben ragados száj és körömfájás, Szilashaláson a sertéspestis pusztított. Ezek a betegségek az állatforgalom, illetve kereskedelemre bontó hatással nincsenek. — Az állategészségügyi személyzetben változás nem történt, a pápai, veszprémi, devecseri m. kir. állatorvosok felmentése bizonytalan időre ismét megtörtént.

Fogház.

A veszprémi kir. ügyészség mellett felállított fogházban a foglyok száma június hónapban 73 volt. Ez a szám a hó végeig 53-ra apadt le. Jogérvényesen elítéltek 18 férfit és 17 nőt. Itéletlen vizsgálati fogoly volt 18, akik közül 12 férfi, 6 nő. A letartóztatottak a múlt hónapban összesen 827 munkanapot dolgoztak. Fegyelmi eset a letartóztatottnál egyszer fordult elő.

H I R E K.

— **Uj püspökünk felszentelése.** A héten kinevezett uj püspökünk még nem felszentelt püspök. A pápai kinevezési okmány vétele után püspökké fogják szentelni. Értesülésünk szerint ez a szép aktus Budapesten az egyetemi templomban lesz. A szentelést Csernoch János hercegprímás fogja végezni később meghatározandó időben. A püspöki székhely a szentelés után lesz Veszprémben, melyet ugy Veszprém városa, valamint az egész egyházmegye érdeklődéssel vár.

— **Uj hadnagyok.** A király Bertl Ferenc, Rothauer István, Salgo László, Hegyi Sándor, és Bolyki János t. zászlósokat t. hadnagyká, Szántó Mátyás népf. hadnagyt népf. főhadnaggyá, Szeidl Sándor népf. zászlóst népf. hadnaggyá kinevezte.

— **Üdvözlük az uj püspökök.** A múlt csütörtökön érkezett le a székesgyházi káptalanhoz a vallás- és közoktatásügyi miniszter hivatalos leirata, melyben közli, hogy a király Rott Nándor dr.-t nevezte ki veszprémi püspökké. A székesgyházi káptalan az értesítés alapján küldöttcséleg üdvözlő az egyházmegye uj főpásztorát. — A veszprémi iskolaszék, a hitközség, a szt. Vince-egyesület, a gondozott szegények nevében külön e célra összehívott gyűlésükből felirattal küldtek üdvözlőket.

— **A veszprémi papság gyászja.** Halálról, gyászról írni mindig fájd, még ha a halál minden napos jelenség is életünkben. Különösen fájdalmas, ha fiatal életet siratunk el. A veszprémi papság múlt heti gyászjelentése ilyen fiatal élet kihűlését jelzi. Perényi Lajos karkáplán f. hó 7-én Karisbadban gyomorfekélyben rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Mindössze 31 éves volt s 9 éves pap. Még sok munka várt volna rá egy emberéleten keresztül. Az isteni Gondviselés azonban másként határozott, melyen megnyugszunk. Halála városszerte nagy részvétet keltett szeretetreméltó modorával szerzett sok ismerőse körében. A megboldogultban Perényi Antal kanonok-plébános unokaöccsét gyászolja. Rédey Gyula dr. c. püspök pénteken ünnepélyes gyászmisét mondott érte, melyen megjelent a helybeli papság és a meghalt sok ismerőse.

— **Kitüntetések.** Király Öfelsége elrendelte, hogy a legfelsőbb dicsérel elismerés úljog — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék, az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismeréséül Szalóki Lajos t. hadnagyk s hogy a legfelsőbb dicsérel elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adassék, az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismeréséül Molnár János t. főhadnagynak, Hász Miklós Imre, Horváth I. Sándor, Gerl Mihály, Mózes Ernő, Mercz József és Rusznyák István t. és Kuster László népf. hadnagyk.

— **Tanfölgylelönk gyászja.** Vértess Gyula dr. kir. tanfölgylelönk súlyos csapás érte. Elvesztette egyetlen testvéröccsét, dr. Vértess Dezsőt, a budapesti mintagimnázium tanárát, aki fiatal kora ellenére is — mindössze 30 éves volt — filológiai körökben ismert nevet szerzett magának. Tanfölgylelönk pénteken felutazott a temetésre.

— **Kitüntetés.** A veszprémi osztálymérnök-ség a háborús hadiforgalomban s hadiépitkezésben odaadó, nagy munkásságot fejtett ki. Ezt a kiváló buzgalmat a király O Felsége most szép elismeréssel jutalmazta, kitüntetéven az osztálymérnökség vezetőjét, Erdős Béla főmérnököt a III. o. polgári hadierdemkeresztrel. Két beosztott alkalmazott: Tóke Ferenc pályafelvigyázó s Mészáros István 17. sz. pályáról pedig a IV. oszt. hadierdemkeresztet nyerték jutalmul.

— **Katonazene a Méhesben.** A helybeli katonai cigányzenekar ma délután a Méheskertben játszik. Belépője nincs, de az elnökség engedelmeiből gyűjtést rendeznek a 31. honv. gyalogezred hadi-özevegyei s árvi javára. A társbirtokosság szívesen lát vendégeket is. Akik azonban étkezni óhajtanak, kenyérről gondoskodjanak.

— **A piac.** Mindig több és több a panasz a piaci drágaság ellen. Az persze nem enyhíti a mi nyomorúságunkat, hogy másutt is így van. Másutt azonban valamiképpen segíteni törekszenek a bajon s a közönségben reménység éled, hogy hátha jobbra fordul a dolog. A kaposvári hatóság a rendőrkapitány indítványára a kofákat egyáltalán eltiltotta a piaci vásárlástól. Ezek csak termelői, annak lakóhelyén szerezhetik be eladásra szánt cikkeiket. Persze eddig már a kora reggeli órákban mindent elvásároltak a fogyasztók elől. — Székesfehérvárott egy hajmáskéri tiszt egy egész kocsiakománnyt akart en gros megvásárolni. Egyik városi tanácsos azonban a vásárt megakasztotta s az egész kocsi árát a közönségnek adatta el. Ugyanitt meggátolják, hogy veszprémi kofák vásárolják össze az árut. Azt hisszük, nálunk is akadnak ilyen tömegvásárlók. Helybeliek is, vidékiek is. A hatóság nagyon lekötelezné a fogyasztókat, ha a piacot szíves figyelmére méltatná s a visszavételek megszüntetésére kegyes intézkedéseket tenne.

— **A zeneiskola értesítője.** Csinosan kiállított füzetben számol be az uj zeneiskola igazgatója, Kecskeméthy Margit a befejezett iskolaévről. Vázolja az iskola történetét, elsorolja a város s dr. Övári Ferenc számos jótéteményét, ismerteti az iskola szervezetét, tanítástervét, az ügyszabályzatot, tandíjakat s tudnivalókat. A tanulók érdemsorozata zárja be a szépen tájékoztató füzet.

— **Balatonalmádi a hadiárkvért.** Az Almadikör júl. 22-én nagyszabású ünnepélyt rendez Balatonalmádban. A tiszta jövedelem a veszprémi hadiárkváh alapját gyarapítja. A száztáru rendezőbizottság az érdekes programot két részre osztotta. Délután 3—8 óráig nagy parkünnepély lesz a Petőfi-ligetben. Lesz itt jótékony célú vásár, szépségverseny, konfetti csáta, nyílt színpadon előadások és tombola. A műsor ideje alatt katonai és cigányzenekar felváltva játszik. Az ünnepélyt művészi hangverseny fejezi be, mely esti 9 órakor kezdődik a Hattyu-vendégő nagytermében. Belépődíj a parkünnepélyre felnőtteknek 1 korona, katonáknak s gyermekeknek 50 fillér, — az esti hangversenyre pedig 4, 3 és 2 korona. A fürdőhely nagyon népes, az ünnepély szép célja s a változatos műsor bizonyára a vidéket is vonzza s így a szép jövődelem biztosítottak látszik.

— **Köszönet.** Politzer Miksáné urnő a III. sz. áll. ovoda kis ápolójának részére több tízórát fedező élelmiekket adományozott. Az ajándékért hálás köszönetet mond özv. Karnis Nándorné övönő.

— **Gyűlések.** A m. szent korona országai Vöröskereszt Egtelének veszprémi választmánya alakuló gyűlést Veszprémben, a vármegyeháza kistermében 1917. évi július hó 19-ik napján, csütörtökön délután 4 órakor tartja meg. Tárgysorozat. 1. A megyei választmány újból való megalakulásának kimondása. 2. Választások. 3. 1917. és 1918. évi költségvetések. 4. 1916. évi számadások. 5. Fiókgyulek előterjesztésének tárgyalása és elintézése. 6. Gyűlések megindítása. 8. Összeköttetések létesítése a vöröskereszt fiókgyulek és a mentő egyesületek és tüzlítő egyletek között. Dr. Övári Ferenc alelnök.

A tuberculozis ellen védekező veszprémi egyesület a vármegyeház kistermében dr. Övári Ferenc elnöklésével f. évi július 25-én délután 4 órakor közgyűlést tart. Tárgysorozat. 1. Elnöki jelentés. 2. 1914—15—16. évi zárszámadások és a felmentvény megadása. 3. 1917. évi költségvetési előirányzat. 4. Tisztiar választása. 5. Igazgató választmány választása. 6. Esetleges indítványok.

Az Almadikör Almadibán, saját helyiségében 1917. évi július hó 30. napján, hétfőn délután 4 órakor évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. Számadás az 1915—16. évről. Felmentvény megadása. 3. Választások. 4. 1918. évi költségvetés és munkaprogram. 5. Indítványok tárgyalása.

— **Beszérelési csoport figyelmébe.** A veszprémi tisztviselői beszérelési csoportja jó vezetőség alá került. Hogy buzgalomban, hozzáértésben, gyakorlatiasságban nincs hiány, mutatja a rövid idő alatt végzett intézkedések sorozata. Ez a vezetőség azonban bizonyára nem úgy van, mint más vezetőség, hogy igaz a vidékről ho-

zott jó példák miatt, — hanem legalább mi ezt hisszük, szívesen elnéz oda, ahol okosat, jót lát. — Azért csak példaképen hozzuk fel, hogy Szombathelyen a beszerző csoport mérszártszékét nyit, serteszhízlaó r.-társaságot alkot, talpalót nyit, tűzfát, szemet biztosít tagjainak. Jól tudjuk, hogy nagyobb városok arányait kis városok nem mindenben vonatkoztathatják, mégis azt gondoljuk, hogy még a nyár folyamán megtörténhetnek, hogy az intézőbizottság egy-két tagja a csoport költségeire végigjárja a szomszédos városokat s megismeri a beszerzési csoportok működését. Nem lehetetlen, hogy ez a betekintés nagy haszonnal járjon.

— **A szegény tanulók cipője.** A képviselőtestület legutóbbi gyűlésében föltámasztást adott a polgármesternek, hogy a szegény iskolásgyermekek teli cipőjét ott vásárolhassa meg, ahol legutányosabban teheti. Szó esett akkor Bécstől is. A városatyák beleegyeztek, hogy a vásárt Bécében is megkötheti, ha onnan olcsóbb ajánlatot kap, mint magyar városokból, mert itt az a főszempont, hogy egyazon összegből mennél több tanulót láthassanak el lábbal. A polgármester a cipőket csakugyan Bécében vásárolta meg, még pedig személyesen.

— **A hadisegélyesekhez.** Dr. Komjáthy László polgármester javaslatot terjesztett felsőbb helyre a hadisegély felemelése tárgyában. Remény van arra, hogy a felterjesztésnek kedvező eredménye lesz. A felemelésről szóló miniszteri rendelet még nem jelent meg s így addig a fizetéseket csak a régi alapon teljesítik. Magunk részéről is kérjük a hadisegélyeseket, hogy a felsőbb hatóság intézkedését türelemmel várják be. Ezzel bizonyítsa be, hogy hálás a polgármester jóindulatú intézkedésért.

— **Erdőtűz.** Péntek délután tűz ütött ki a márkói határ mentén levő városi fenyesben. A tüzet valószínűleg mozdonyzikkra okozta. Márkói emberek hozták a hírt s csakhamar katonaság vonult ki oltásra. Ez a művelet esti 8 óráig tartott.

— **Feloldás cenzura alól.** Az új cenzura-rendelet a *Veszprémi Napló* és *Somlyóvidéki Hirlap* c. lapokat az előzetes cenzura alól feloldotta.

— **Husárak.** Mai naptól kezdve Veszprém-ben is olcsóbb lesz a hus. — A tapolcai járásban hatósági megállapítás szerint a marhahús minősége szerint 6—7 korona. — Nagyvásonyban a borjushús 5 korona, Mencshelyen meg olcsóbb. — Sümegben a hatóság a marhahús árát 6, a borjushúst 5 koronában állapította meg. — Szombathelyen a vasutasok mérszártszékében a marhahús és borjushús ára lként 5 korona. — Pápan Marton Kálmán ajánlatot tett a városnak, hogy három hónapig elsőrendű marhahúst 6,60, másodikrendűt 6, harmadrendűt 5,50, borjushúst 6 koronáért mér.

— **Gyűjtés Enyingen.** A Vörös Kereszt Egyet Páter-Pál napján rendezett gyűjtés vezetésével Enyingen és vidéken enyingi fiókját bízta meg.

— A meglepő és várakozást felülmutató eredmény 3986 kott. juttatott a vöröskereszt magasztos céljainak. A gyűjtéseket dr. Keszey Pongrácné, a fiókegylet női társelnöke vezette és abban résztvettek és dícséretreméltó buzgalommal igyekeztek a nemes célt megvalósítani. Helyben *Kányai Józsefné, Knopp Árpádné, özv. Bósz Mátyánné, dr. Mihályfi Józsefné, Wolf Mihályné, Szabó Károlyné, Wolkenstein Lajosné, Polgár Gyuláné, Hegedűs Miklósné, Nagy Á. Mihályné, Moharos Peterné, Varjas Ilonka*; a pusztaikon pedig: *Gyéry Richárdné, Bibó Dezsőné, Wertheim Imrené, Csikvándy Ernőné, Lonkay Zsigmondné, Lonkay Gézané, Csikvándy Mártonné és Schrikker Sándorné*. A nemesszívú urnóknak a Vöröskereszt központja és az enyingi fiók ezután nyilváníti őszinte köszönetét és elismerését.

— **Választmányi gyűlés.** A Veszprém-vármegyei Gazdasági Egyesület július 10-én tartotta idei rendes közgyűlését dr. Magyar Károly országgyűlési képviselő elnökelete alatt. A közgyűlést választmányi ülés előzte meg. *Töpler Károly* indítványára az egyesület a vármegye alispánjának illetékes helyen beadandó előterjesztését kéri arra nézve, hogy azok a gazdák, akiknek lisztkészlete elfogyott, legelsőként szükségletüket haladéktalanul az új termésből fedezhessék. Felír az egyesület a földmívelésügyi miniszteriumhoz is, hogy a termelői fejkvótáját 15 kgr.-ról 18 kgr.-os gabonaaadagra emelje fel s méltányosnak tartja és kéri, hogy a mezőn dolgozó földmívelő asszonyok és serdülőbű ifjak is, legalább a nagy munkaidőben a 18 kgr.-os fejkvótát kapják. Intézkedést tett a választmány, hogy a vármegyei gazdák a

kiveszett tavaszi vetések pótlására köles-, hajdina-, mohar- és tarlórépamagot kapjanak és hogy a falusi kovácsok kovácsvénhez jussanak. Partolja a választmány a békésvármegyei gazdasági egyesületnek a mezőgazdák gazdaságpótlási szervezése iránt indított mozgalmát. Taviratilag kéri a földmívelésügyi kormányt annak megakadályozására, hogy a most folyamatban levő katonai felmentési revízió alkalmával sok 50, sőt 100 holdas egyedül álló gazdát is az aratás közben katonai szolgálatra bevonultassanak ugyanakkor, amikor ezzel szemben igen sok esetben elegendő munkaterővel rendelkező törpe birtokosok szabadságát meghosszabbítják.

— **Egy hirdetményből.** Hivatalos hirdetményt kaptunk közlés vett. Idezzük belőle a következő mondatot: „Tiszviszolgák, számvéző és szolgálatvezető őrmesterek napi három koronát, élelmezését a munkaadóknak megteríteni tartoznak és munkadíjra igényük nincsen, kivéve szolgálatvezető őrmestert, ha aratási munkálatoknál felügyel.” — Mi ezt nem értettük meg, le sem köztük. Annyi bizonyos, hogy a tollnak, amelyből származott, nem válik dicséretre. Viszont a jó, értelmes, magyaros fogalmazvány mindig a hivatali dicséri.

— **Sertésközpont alakul.** A Haditermény r.-t. kebelében sertésközpont alakul, amely a polgári lakosság szükségletére szolgáló sertésmennyiségek igazgóság elosztását fogja végezni. A sertésüzlet két helyen lesz koncentráva: a H. T.-nél, ahol a polgári szükségletet és a Sertésátvételi bizottságnál, ahol a katonaság szükségletét elégítik ki.

— **Veszprém város polgármesterétől.** Dr. Komjáthy László polgármester tudatja, a) hogy a kiadott katonai és hadifogló munkája csak azon az ünnepnapon szünetel, amelyen a polgári lakosság sem dolgozik. Az aratási munkálatokban a lovak, illetve a fogatok is tartoznak részt venni, viszont a munkaadók által élelmezendők. Felügyelő altiszteknek munkadíj jár. Hadseregétől jött hadifoglók ellátása és díjazása ugyan olyan, mint az osztagban elhelyezett hadifoglóké;

b) hogy a katonai lókorházakból (környékünkön Pápan, Tatán, Tolmán és Keszthelyen) f. évi július hó 15-én nagyobb számú lóállományt fognak nyilvános árverésen eladni. Így akar a kormány az igáserőhiányt segíteni. Az árverésen csak gazdák és kisbirtokosok vehetnek részt, kereskedők nem. Egyéb feltételek a polgármesteri hivatalban megtudhatók.

— **A tanítók fizetése.** A Tanítók Országos Szövetsége újabb mozgalmat indított a nem állami tanítók érdekében. Június hó végén tartott országos gyűléséből kéri a közoktatásügyi kormányt, hogy a nem állami tanítók fizetését az államiakéval egyenlősitse. Ugyanilyen kérelmet tolmácsolt a hercegprímás előtt a kath. tanítók orsz. egyesületének elnöksége is, kérve őt, hogy a tanítók jogos igényét a kormánytól támogatassa.

— **Közellátás. Más helyeken:** Pápan és sok más helyen nem a rendes hivatalos dolgokkal egyébként is elfoglalt tanács, hanem egy erre megválasztott, több tagú bizottság intézi a közellátás ügyeit. Pápan legutóbb is 18 ember vett részt a tanácskozáson, hivatalnokok, kereskedők, iparosok, akik együttesen irányítják a közellátást. Sőt újabbban elhatározták, hogy a közellátásbizottságba állandóan minden osztályból és gyárból 1—2 tagot meghívják. A polgármester a legutóbbi gyűlésen bejelentette, hogy az orsz. közellátásbizottság hivatalból 3 vagon lisztet sikeresül szereznie a városnak, — hogy a cséplésidényre a szénközpont 30 vagon szemet ígért. — Az állatorvos jelentése szerint a városi husmérés megkezdődött s augusztustól kezdve újra 1 koronával lesz olcsóbb a hus. Egy kiküldött bizottság javaslatot készít a városi közellátás minél helyesebb megoldására. — Megírtuk, hogy Székesfehérvár is küldöttség útján kerte a lisztadagok pótlását. Küldetésük eredménnyel járt. Most a hatóság a zöldségbeszerzésre helyezi a főszólyt s a szabadbattyányi Lajos-teleppel új armegállapításban egyezkedik. — *Kaposvártól* a polgármester 12 ezer mosdószappant szerzett s 1-10 K-ért árusítják. — *Losoncban* a város közellátásbizottsága váliataltól létesítet, amelynek az a célja, hogy tömeggyógyászati élelmicikkeket vásároljon s közvetítsen. Ceggyeztet, önálló váliatalt lesz a városnak. — Sokhelyen a város azok részére is megvásárolja az egész évi gabonát, akik egész évi lisztüket egyszerre beszerezni nem tudják. — *Hejlyben:* A városi hatóság július 9-iki kelettel közölte a gabonabeszerzési alaprendeletet. A

lapok tehát szívességet tettek a városnak, amikor a rendeletet jóval előbb leköztük. Hiszen az ilyen fontos rendelet nagyon, de nagyon érdekli a közönséget. — A hivatalfőnökök hettekel előbb összeiratták, hogy mely tisztviselőnek nincs aug. 15-én tul is elegendes zsrkészlete s hogy kinek kell hetenkint serteshus. Az elintézés, értesítés mindaddig késik. Most halljuk, hogy a városi serteseket kimérő hentesek a visszatartásra lekötött zsrát a városnak átadták. Ebből elégítik ki a zsrhiányban szenvedő tisztviselő családokat is aug. 15. ig. Persze úgy, hogy másnak is jusson, mert így parancsolja az osztó igazság.

— **Átadták a vincellériskolát.** A tapolcai vincellériskola teljesen megszűnt. Maga a község kérte a kormányt, hogy az épületet adja vissza polg. leányiskola céljaira. A kérés a napokban teljesült.

— **A vásárok áthelyezése és pótvásár.** Serényi gróf földmívelésügyi miniszter a kivételes vásáráthelyezést és a pótvásárok engedélyezését az alispánok hatáskörébe utalta. Vásár-áthelyezést csak megindokolt esetekben szabad engedélyezni, ha 15 km. körzetben fekvő s vásártartó községek érdekeibe nem ütközik. Pótvásárok is csak tényleg teljesen elmaradt vásárok helyett engedélyezhetők.

— **Postai szállítás.** Belföldön minden élelmicikk szállítható postai csomagokban. Olyanok is, amelyeket vasuton, hajón s tengelyen csak igazolvánnyal szállíthatnak.

— **Közellátásügyi hirdetménytábla.** Zalaegerszeg polgármestere ezt a hirdetményt tette közzé: „A közellátásra, különösen a közellátásra vonatkozó hirdetmények jövőre a városháza lépcsőházában kifüggesztett, kizárólag erre a célra szolgáló hirdetőtáblán lesznek közzéírva, ahol az érdeklődők által bármikor megtekinthetők.” — A „Zalamegye” szerint ezt az intézkedést rég várták. Nem kell ezután felderítő szolgálatot szervezni avégből, hogy van-e liszt, cukor, kása s hogy mindez hol kapható? Ez egyszerű, praktikus megoldás egyaránt megkönnyíti a közönség s a hatóság munkáját. Amaz nem lebzsel hírek után, emez nem tölti idejét válszadásokkal.

— **Az állatállomány növekedése.** Általános a vélekedés, hogy állatállományunk a háborús évek dacára sem csökkent. Legalább nem oly nagy mérvben, mint a fokozott fogyasztásból következni lehetne. Néhol inkább gyarapodás mutatkozik, mint a szomszédos Somogyban is. Ebben a vármegyében az idei összeírás szerint az állatállomány 467 szarvasmarhával, 123 lóval, 42.144 sertéssel volt több, mint az előző évben. Csak a juhállomány fogyott 5810 darabbal. Állat tehát van, az ára is alább szállott, a hus mégis drága.

— **A tanulók könnyebsége.** A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy további intézkedésig a polgári iskolai tanulók nem kötelesek megvenni a magyar nyelvtant, számtant, mértant, geometriát, énekes könyvet s a növénytanmutatót. Ugyancsak a közoktatásügyi miniszter elutasította a tankönyvkiadók kérelmét, melyet a tankönyv árának fölemelése iránt adtak be. A tankönyvek ugyanis jórésben még olcsóbb papírból, puha táblával készültek s a háború alatt az árt is többször emelték, az új áremelést tehát nem tartotta indokoltnak.

— **Honvédllovak kaphatók.** A pápai 7-es honvédhuszár pótszázadhoz 250 drb mezőgazdasági munkára kiadható ló érkezett. A vállalkozók e tárgyban előzőleg kiadott rendeletek alapján kiállított bizonyítvánnyal a lovak átvételére a pápai honvédhuszár laktanyában jelentkezzenek.

— **A szőlő.** (Hivatalos jelentés.) A tapolcai kerületben a szőlők fejlődése igen szép. A fürtök elég jól kötöttek, növényi betegségek, állati kártétel nem fordult elő. Közepes termés várható. A bor ára 320—400 korona hektoliterenkint. Vármegyénk is ebbe a kerületbe tartozik.

A Balatonvidéken, mint egész Zalamegyében minőségileg és mennyiségileg igen jó közepes termés várható. Eddig szőlőbetegségről nem hallani. Borkészletek a legkisebb mennyiségre apadtak és állandó áremelkedésben vannak.

— **Suly László biztosítási és bankirodája** Veszprém, Szabadi-utca 3. Elfogad az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* léképviseletében élet-, baleset-, járadék-, tűz-, jeg- és szavatossági biztosításokat. Takarékpénztári, gyáripari és egyéb részvénytársasági, valamint vállalati részvényeket, értéks dílmapapírokat, hadikölcsönkötvényeket saját számlára vásárol és forgalmi áron elad. *Ossztályosajgy eladás.*

AJKACSINGERVÖLÖY (Veszprém megye).

Veszek:

mézet, sárga-
viaszt, törkölyt,
füstölt sonkát és
szalonnát, man-
dulát. ~ Aján-
latokat kér:

SZEMEREY J.
Veszprém.

NÉMETH KÁROLY

polgári és egyenruhaszabó
a Korona-szálló átellenében.

Elfogadok a szakmamba
vágó mindenféle munkát,
igazitásokat és felvasa-
lásokat. Viselt ruhákat
becserélek és azokat ki-
javitva, szegényebb sor-
suaknak eladom.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bor- és gyarmatáru-
kereskedő, ásványvíz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sörgöny Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcisz

Konzervek

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivittel minden néven nevezendő

ugymint: rüpiratok, füzetek, köny-
vek, folyóiratok, árjegyzékek, körle-
velek, hirdetésmények, falragaszok, évi
jelentések, mérlegek, kimutatások,
gyászlapok, rovatolt táblázatok, név-
jegyek, meghívók, eljegyzési és es-
ketési tudósítások, számlák, címkek,
stb. stb., jutányos áron számítva.

plébánia-hivatalok és iskolák részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetszés szerint fűzve vagy
bekötve szállíthatnak. Hivatalos le-
velepapírok és borítékok, okmánybori-
tékok mindenféle alakban és színben.
Egy és négyvonalas csinos vizsgál-
lapok, tetszés szerinti mennyiségben. —
Kaphatók a legjobb minőségű fehér
íródal, egyaránt fogalmazópapírok.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

Telefon 61

Veszprém

Telefon 61